

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

การพัฒนากฎหมายความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็ก

The development of laws on domestic violence against children in Families

เปรมจิต กันทะวงศ์*

Pramjit Kantawong*

(Received : October 10, 2023 / Revised : November 29, 2023 / Accepted : December 4, 2023)

บทคัดย่อ

บทความการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็ก วิธีการลงโทษต่อผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว การบังคับใช้อำนาจของศาลในการกำหนดมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ รวมถึงเสนอแนะแนวทางและมาตรการในการคุ้มครองเด็กที่ถูกกระทำความรุนแรง ในครอบครัว โดยมีวิธีวิทยาการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการศึกษาเอกสาร การลงพื้นที่ เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงร่วมกับทีมสหวิชาชีพ การรับฟังความคิดเห็น เพื่อนำไปพัฒนากฎหมายความรุนแรง ในครอบครัวต่อเด็ก

ข้อค้นพบของการวิจัย คือ 1) ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายยังไม่เคร่งครัดมากเท่าที่ควร 2) ปัญหาหลักกฎหมายและข้อจำกัดของกฎหมาย 3) ระยะเวลาในการบังคับใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกกระทำความรุนแรง

การวิจัยมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงร่างแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ยกเลิกมาตรา 4 ทั้งมาตรา เพิ่มอำนาจให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการร้องทุกข์ ในกรณีผู้ถูกกระทำความรุนแรงเป็นเด็ก และความชัดเจนของการออกคำสั่งกำหนดมาตรการและการบรรเทาทุกข์แก่ผู้ถูกกระทำความรุนแรงและผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว เนื่องจากปัญหาของความรุนแรงในครอบครัวมีความละเอียดอ่อน ซับซ้อนเกี่ยวข้องกันใกล้ชิด การใช้มาตรการทางอาญามาบังคับกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัวนั้นจึงไม่เหมาะสม เพราะวัตถุประสงค์เพื่อรักษาความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว ให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสกลับตัวและยับยั้งการกระทำความผิดซ้ำ และให้เด็ก รวมถึงบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับการคุ้มครองจากรัฐ จากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

คำสำคัญ : การบังคับใช้กฎหมาย , ความรุนแรงในครอบครัว , เด็ก

*นิติกร สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุดรดิต

Legal Officer, Office of Social Development and Human Security, Uttaradit Province

Corresponding Author; Email: powerpatmario@gmail.com

Abstract

The aim of this research article was to present the guideline for development of laws on domestic violence on children, punishment for the perpetrators of domestic violence, and enforcement of jurisdiction in determining and have the court determine the measures of the penalties for the perpetrators and to propose guideline and measures for child protection from domestic violence. This article also recommends the methods of having a child protection policy for domestic acts of violence in the family by conducting a qualitative research methodology which consists of written documents, going into the fields to document the evidence with a team of professionals, and hearing the opinions to improve the laws of domestic acts of violence against children.

The findings of this research: 1) the enforcement of the law was not enforced enough as it should be. 2) The main legal problems and limitations of the law. 3) The time periods for the competent authority to determine the measures or the methods to provide support and help the victim of the violence.

This research article recommends making amends to the “Victims of Domestic Violence Victim Protection Act, B.E.2550” by canceling all 4 Sections and making an addition to the law that gives power to the authorities to 1) file a complaint when it is the case the victim is a child 2) provide clarity for issuing orders to determine measures. 3) to provide relief and support to the victim and the committer in the family. Because the problems in the family are delicate and complex matters, enforcing criminal measures for domestic violence will not be suitable. The purpose of this is to conserve the relationship in the family and to give the chance to the committer to amend themselves and refrain from repeating the offense. The child and the family will have the right to protection from the state from acts of violence and unfair treatment.

Keywords: Enforcing the law, Domestic violence in the family, Children

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความรุนแรงในครอบครัวเกิดขึ้นคู่กับสังคมไทยมาเป็นเวลานานและนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากคนส่วนใหญ่จะมองว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาส่วนตัว ไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว และขาดการป้องกันและแก้ไขปัญหา รวมไปถึงเป็นปัญหาระดับฝังรากลึกลงไปในครอบครัว ส่งผลโดยตรงต่อเด็ก เยาวชน สมาชิกในครอบครัว เมื่อเด็กที่เติบโตมาในครอบครัวที่ใช้ความรุนแรง ก็จะซึมซับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงมาใช้กับบุคคลทั่วไป

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 มาตรา 3 ได้ให้ คำนิยามของคำว่า “ ความรุนแรงในครอบครัว (Domestic Violence) ” หมายถึง การกระทำใด ๆ โดยมุ่งหมายให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ แต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท

สำหรับประเทศไทย นักกฎหมายได้ให้คำจำกัดความว่า “ ความรุนแรงต่อเด็ก (Child Abuse) ” ว่าเด็กที่ถูกบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือผู้รับดูแลเด็ก กระทำจนได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจหรือได้รับอันตรายต่อสุขภาพ อนามัย และสุขภาพจิต

ความรุนแรงต่อเด็ก อายุของผู้ถูกกระทำเป็นสิ่งจำเป็นในการพิจารณา โดยอายุของเด็กอาจไม่จำเป็น ต้องระบุ เมื่อผู้ถูกกระทำเป็นเด็ก แต่ในกรณีที่อายุประมาณวัยรุ่นตอนปลาย อายุของเด็กก็จะเป็นสิ่งจำเป็นในการกำหนดว่าเด็กกลายเป็นผู้ใหญ่แล้วหรือไม่ โดยกฎหมายให้คำจำกัดว่า ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีลงมา ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

สภาพสังคมไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน มีระบบเครือญาติ มีลักษณะแบบครอบครัวขยาย ปู่ ย่า ตา ยาย เมื่อสภาพสังคมเปลี่ยนไป ก็จะมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น อาจจะมีพ่อ แม่ ลูก หรืออาจจะเป็นพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว ที่เกิดจากการหย่าร้าง รวมไปถึงสภาพเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันสูง การย้ายแรงงานเข้าสู่ระบบแรงงานมากขึ้น ทำให้สมาชิกจะต้องละทิ้งสมาชิกครอบครัวเข้ามาเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว ไม่มีเวลาดูแลปล่อยลูกทิ้งไว้ลำพัง ขาดความเข้าใจระหว่างพ่อ แม่ ลูก

1. สาเหตุของการเกิดความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็ก อาจมีได้ 3 สาเหตุ ดังนี้

1.1. สาเหตุจากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก

จากการวิเคราะห์ พบว่า ในบางกรณี พ่อ แม่ เคยเป็นผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงมาก่อน เกิดภาวะกดดัน และความขัดแย้งกันเองในครอบครัว นอกจากนี้ อาจจะเป็นการที่พ่อแม่ไม่ประสบความสำเร็จด้านการศึกษา กลายเป็นคนไม่มีความสุข ขาดความมั่นคงทางอารมณ์ ทำให้มีปัญหาด้านบุคลิกภาพ (Personality Problem) เป็นคนเจ้าอารมณ์ หงุดหงิดง่าย โมโหรุนแรง อีกทั้ง มีพฤติกรรมใช้สารเสพติด หรือมาจาก

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ครอบครัวที่แตกแยก หรือขาดความรู้เรื่องพฤติกรรมของเด็กในแต่ละช่วงวัย ไม่มีทักษะในการอบรมสั่งสอนเด็ก จึงมักจะใช้การลงโทษเด็กที่เกินขอบเขต

1.2. สาเหตุมาจากตัวเด็กเอง

เด็กบางคนมีพฤติกรรมที่เป็นเด็กเลี้ยงยาก หรือเจ้าอารมณ์ ส่งเสียงดัง ร้องไห้ไม่ยอมหยุด ซึ่งหากเป็นพ่อแม่ ที่อายุยังน้อย มักจะไม่มีอารมณ์อดทนในการเลี้ยง หรืออาจจะเป็นเพราะเด็กมีความพิการตั้งแต่กำเนิด พ่อแม่บางรายผิดหวัง อับอาย มีความรู้สึกที่ไม่ต้องการเด็ก

1.3 สาเหตุจากสภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ

Goode เคยกล่าวว่า คนที่ไม่มีอำนาจหรืออิทธิพลในสังคม มักจะแสดงอำนาจโดยการใช้กำลัง เพื่อเสริมอำนาจและอิทธิพลของตน ดังนั้น พ่อ แม่ ที่ไม่ประสบความสำเร็จเกี่ยวกับสถานภาพสังคมและเศรษฐกิจ ก็จะทำให้เกิดปัญหา เช่น ความขัดแย้งภายในครอบครัว, บุคลิกภาพผิดเจตการ ชอบใช้อำนาจเข้มงวดกับบุตร ขาดความรอบคอบ การควบคุมอารมณ์ต่ำ ตั้งเป้าหมายอนาคตไว้สูง ชอบใช้กำลังบังคับ

หากเด็กได้รับการกระทำความรุนแรงบ่อยครั้ง เด็กจะกลายเป็นคนที่มีบุคลิกภาพก้าวร้าว มีโอกาสในการกระทำความผิดสูง หรืออาจจะเป็นอีกบุคลิกหนึ่งคือ มีความวิตกกังวล สิ้นหวัง ขาดความมั่นใจ ท้อแท้ หรือในบางรายอาจจะมีพฤติกรรมทำร้ายตนเอง หรือฆ่าตัวตาย เป็นต้น

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรุนแรงในครอบครัว

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลพื้นฐานจากการเกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ส่วนใหญ่มาจากทัศนคติ ความคิด และอารมณ์ในตัวบุคคล

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัวอาจเกิดจากการขาดความรัก ความอบอุ่น ขาดการดูแลเอาใจใส่ที่เหมาะสมจากครอบครัว ขาดความเข้าใจซึ่งกันและกัน หรืออยู่ในครอบครัวที่ใช้ความรุนแรงอยู่แล้ว

2.3 ปัจจัยด้านพฤติกรรม ครอบครัวที่มีสมาชิกที่ชอบบังคับ ขู่ข่ม มีนิสัยก้าวร้าว อารมณ์ร้อนดื่มสุรา หรือมีสมาชิกมีพฤติกรรมในการใช้สารเสพติด มีโอกาสเกิดความรุนแรงในครอบครัว

เมื่อเกิดความรุนแรงในครอบครัวขึ้น มีกฎหมายหรือบทบัญญัติที่เข้ามาเกี่ยวข้อง คือ ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยทั้ง 4 ฉบับ เป็นกฎหมายหลัก แต่ยังมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่ระบุอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ชัดเจน ใช้การตีความ ใช้ดุลยพินิจมากเกินไป กระบวนการทำงานซ้ำซ้อน รวมไปถึงทัศนคติที่มีต่อคดีความรุนแรง ในครอบครัวต่อเด็กกว่า ไม่ใช่หน้าที่ และพนักงานเจ้าหน้าที่ เช่น พนักงานสอบสวน ไม่มีความรู้เพียงพอ รวมถึงวิธีปฏิบัติที่จะคุ้มครอง หรือพิทักษ์สิทธิ์ แก่ไข สำหรับผู้ถูกกระทำ หรือมาตรการและวิธีการบรรเทาทุกข์ของศาลที่ศาลต้องกำหนดให้ผู้กระทำ ความรุนแรง กระทำเพื่อเป็นการรับโทษในสิ่งที่ตนได้กระทำไป ยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอ หรือแม้กระทั่งคำพิพากษาของศาลยังคงใช้ดุลยพินิจ กระบวนการการลงโทษ ไม่ได้มุ่งเน้นให้ผู้กระทำความรุนแรงนั้นสำนึกผิด รวม

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ไปถึงบทลงโทษ คือ เสียค่าปรับ ซึ่งอาจทำให้ผู้กระทำความรุนแรงนั้น ไม่ได้เกรงกลัวต่อกฎหมาย อาจจะรู้สึกได้ว่า ถ้ากระทำอีก แค่เสียค่าปรับแบบเดิม เป็นเหตุจูงใจให้สามารถกระทำความผิดซ้ำได้อีก

ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็กนั้น ยังต้องแก้ไข เพิ่มเติม โดยต้องนำตัวบทบทลงโทษ มาตรการต่าง ๆ นั้น และมีบทลงโทษที่ได้สัดส่วนกับความผิดที่กระทำ ป้องกันการกระทำผิดซ้ำสำหรับตัวผู้กระทำความผิด ในส่วนของผู้ถูกกระทำนั้น ต้องให้การคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กให้ชัดเจน เคารพสิทธิความเป็นมนุษย์ ความเท่าเทียม ความเสมอภาค เพื่อให้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 มีความทันสมัย ครอบคลุมอำนาจหน้าที่ คุ้มครองสิทธิ และบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มครองปกป้องเด็ก ผู้ซึ่งเป็นผู้ถูกกระทำให้ปลอดภัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาของหลักกฎหมาย และข้อจำกัดของกฎหมาย
3. เพื่อศึกษาระยะเวลาในการบังคับใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้กระทำความรุนแรง
4. เพื่อการพัฒนาแนวทางการใช้กฎหมายคุ้มครองผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550

สมมติฐานการวิจัย

ปัญหาการพัฒนากฎหมายความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็ก ให้ได้รับความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้กระทำความรุนแรงได้รับโทษ รวมไปถึงการฟื้นฟู หรือมาตรการบรรเทาทุกข์ต่าง ๆ ที่ศาลต้องออกคำสั่งหรือมาตรการบังคับให้ผู้กระทำความผิด เกิดความเข็ดหลาบ ไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์ประเด็นกฎหมายให้มีความชัดเจน อีกทั้งกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานในทุกๆ มิติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพได้อย่างเต็มที่

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาจากทั้งเอกสาร กฎหมายของประเทศไทย และกฎหมายต่างประเทศ รวมทั้งเอกสารทางวิชาการ หนังสือ รายงาน วิจัย บทความทางกฎหมาย ตัวบทกฎหมาย วิทยานิพนธ์ คำพิพากษากฎีกา เว็บไซต์ต่างๆ ตลอดจนเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการวิเคราะห์การพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของเด็กซึ่งเป็นผู้ถูกกระทำ อำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน รวมถึงคำพิพากษาที่จะมี

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

มาตรการหรือการบรรเทาทุกข์กับผู้ถูกระทำ รวมถึงการลงพื้นที่สอบข้อเท็จจริงครอบครัวเด็กที่ถูกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษา วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค แนวทางและข้อเสนอแนะใน ปัญหาดังกล่าว

ผลการวิจัย

1. ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

พ.ศ. 2550

ตามที่ได้กฎหมายได้บัญญัติขึ้นเพื่อใช้บังคับ พบว่ากฎหมายยังไม่ครอบคลุมในทุกประเด็นของปัญหา อีกทั้งยังขาดความชัดเจนในหลาย ๆ ประเด็น เมื่อมีการนำเอากฎหมายมาปรับใช้กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น พบว่า ยังคงต้องอาศัยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และอาศัยการตีความกฎหมายร่วมด้วย จนทำให้เกิดปัญหา การกำหนดโทษ กฎหมายฉบับนี้บัญญัติขึ้นเพื่อเป็นกฎหมายทางเลือก ซึ่งถ้าผู้ถูกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวเลือกที่จะฟ้อง เป็นคดีอาญาก็สามารถใช้กระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อลงโทษหรือเอาผิดกับผู้กระทำความรุนแรง ในครอบครัวได้อยู่แล้ว และอัตราโทษตามกฎหมายส่วนมากก็จะสูงกว่าอัตราโทษตามกฎหมายนี้ แต่สำหรับ กฎหมายฉบับนี้นั้น มีการกำหนดฐานความผิดและโทษที่เกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัวเอาไว้เพียง จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 6,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งถือได้ว่าเป็นอัตราโทษที่ต่ำและเป็น บทลงโทษสถานเบา เมื่อนำไปวินิจฉัย จึงเห็นว่า บทลงโทษไม่ได้สัดส่วนกับกระทำความผิด จึงถือได้ว่าเป็นบท กฎหมายที่บัญญัติขึ้นไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์และหลักคิดที่แท้จริงของกฎหมาย เนื่องจากว่าพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวนี้มุ่งเน้นที่จะประสานรอยร้าว สร้างสมดุลให้เกิดขึ้นกับครอบครัว โดยต้องการให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวได้รับการแก้ไข ฟื้นฟู บำบัดรักษา เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือควบคุมความประพฤติ พระราชบัญญัตินี้จึงได้ สร้างมาตรการพิเศษขึ้นมารองรับการปฏิบัติแทนมาตรการ ในเรื่องของการลงโทษในทางอาญา ในส่วนของฐานความผิดสำหรับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็กนั้น มี แนวคิดหลักที่ว่า จะไม่นำเอากฎหมายมาเป็นโทษกับครอบครัว และรักษาความเป็นครอบครัวให้ดีขึ้น ดังนั้น จึง ไม่ควรมีการกำหนดฐานความผิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัวขึ้น เพราะการกำหนดฐานความผิดฐาน กระทำความรุนแรงในครอบครัว ถือได้ว่าเป็นการนำกฎหมายมาเป็นโทษต่อครอบครัว เนื่องจากว่าเมื่อ กฎหมายได้กำหนดฐานความผิดเอาไว้ กฎหมายก็ต้องกำหนดโทษสำหรับฐานความผิดนั้นขึ้น เนื่องจากความ รุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องที่มีรายละเอียด มีลักษณะเฉพาะ และยังขึ้นอยู่กับบริบทของชุมชนหรือสังคมต่างๆด้วย อีกทั้งยังเกี่ยวข้องกับสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและสิทธิในครอบครัวตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งสิทธิเหล่านี้ เกิดขึ้น และมีอยู่คู่กับความเป็นบุคคลตามแนวคิดสิทธิธรรมชาติ ซึ่งสิทธิของบุคคลตามธรรมชาติ นั้น จะมีการ เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของสังคม นั้นหมายถึงเมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป สิทธิของบุคคลก็ปรับเปลี่ยน ตามไปด้วย แต่กฎหมายได้มีการกำหนดค่านิยมของกฎหมายขึ้น ทำให้ค่านิยมที่กำหนดขึ้นขาดความชัดเจน

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายนั้น เกิดปัญหาตามมา เนื่องจากในการบังคับใช้กฎหมายนั้น จะต้องอาศัยการตีความ โดยเฉพาะการกระทำความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็กว่าขอบเขตของการกระทำ มีลักษณะอย่างไร แค่นั้นเพียงใด จึงจะเป็นเรื่องของความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็ก ที่สามารถเข้าสู่กระบวนการตามกฎหมายนี้ได้ทั้งในเรื่องของการดำเนินคดีในฐานความผิดนี้ และกระบวนการในการให้ความคุ้มครองตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย

2. ปัญหาหลักกฎหมายและข้อจำกัดของกฎหมาย

การดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 มีการนำมาตรการคุ้มครองทางสังคมสงเคราะห์ จิตวิทยา และทางการแพทย์มาใช้เพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งดำเนินการควบคู่ไปกับการใช้มาตรการทางอาญา ดังนั้นจึงมีหน่วยงานและบุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องร่วมกันหลายหน่วยงาน โดยมีพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นกลไกสำคัญ ในการดำเนินงานและประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการขับเคลื่อนมาตรการในการคุ้มครองผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว ตั้งแต่การได้รับแจ้งหรือทราบการกระทำ จนกระทั่งถึงขั้นตอน การดำเนินคดีจนคดีถึงที่สุด ซึ่งจากการที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามขั้นตอน และหลักการตามกฎหมายแล้วนั้น พบว่า ปัญหาการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็ก เยาวชน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มาตรา 7 กำหนดให้สิทธิผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้มีส่วนได้เสียจะร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวได้ ในกรณีที่คดีความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว ขาดอายุความ เพราะเหตุผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมิได้แจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 5 หรือมิได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนตามมาตรา 6 ภายใน 3 เดือน นับแต่ผู้ถูกกระทำด้วย ความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในวิสัย และมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้

ในกรณีของผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว เด็กซึ่งเป็นผู้ถูกกระทำ ความรุนแรง เมื่อมีการกระทำความรุนแรงเกิดขึ้น ผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงไม่ประสงค์จะร้องทุกข์ดำเนินคดี เพื่อลงโทษกับผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัว เพราะผู้กระทำความรุนแรงนั้น ส่วนใหญ่จะเป็น บิดา มารดา หรือบุคคลในครอบครัว หากร้องทุกข์แล้วมีการดำเนินคดีตามกฎหมาย บุคคลดังกล่าวอาจจะถูกลงโทษ ส่งผลให้ผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงนั้น ขาดโอกาสในการศึกษา ขาดการอุปการะ และโอกาสอื่นๆ เนื่องจากตนไม่สามารถออกไปหารายได้เอง ดังนั้นเด็กซึ่งเป็นผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงนั้น จึงยอมทนต่อการถูกกระทำดังกล่าว โดยไม่ดำเนินการใดๆ ตามกฎหมาย รวมไปถึงเด็กยังมีปัญหาในการให้ข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือการให้ปากคำต่อพนักงานสอบสวน มีความกังวล เกรงกลัวต่อบิดา มารดา หรือผู้ปกครองอยู่ จึงทำให้เห็นว่ายังมีบุคคลอีกมากมายที่ไม่เข้าใจถึงเจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ของกฎหมายอย่างแท้จริง ซึ่งมีแนวทางการแก้ไข ช่วยเหลือในปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้ไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ในคดีความรุนแรงในครอบครัวเจตนากรรมของกฎหมายคุ้มครองความเป็นครอบครัว เพื่อให้ได้อยู่ร่วมกัน ดังนั้น กฎหมายจึงกำหนดวิธีการต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อแก้ไข ปรับปรุงพฤติกรรมของผู้กระทำความรุนแรง และคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรง แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ผู้กระทำความรุนแรง และผู้ถูกระทำความรุนแรงนั้น ไม่ได้รับการปฏิบัติตามกฎหมาย ถ้าไม่มีการร้องทุกข์ หรือแจ้งเรื่องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ จึงจะดำเนินการได้ ถือว่าเป็นปัญหาทำให้การคุ้มครองตามพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นไปได้ยาก ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หรือเจตนากรรมของกฎหมาย อีกทั้งยังขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน ขึ้นพื้นฐานของบุคคลในเรื่องของสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองช่วยเหลือจากรัฐด้วย

3. เพื่อศึกษาระยะเวลาในการบังคับใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกระทำความรุนแรง

มาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ แก่ผู้ถูกระทำความรุนแรงได้ถูกกำหนดเอาไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มาตรา 10 ได้กล่าวว่า “ เมื่อได้ดำเนินการแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือดำเนินการร้องทุกข์ภายในอายุความที่กำหนด ตามมาตรา 7 และพนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวน ทำสำนวนส่งฟ้องไปยังอัยการเพื่อดำเนินการฟ้อง ตามมาตรา 8 เรียบร้อยแล้ว

มาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ ตามมาตรา 10 วรรค 1 มีดังนี้

- ให้ผู้กระทำเข้ารับการตรวจจากแพทย์
- ให้ผู้กระทำค่าใช้จ่ายช่วยเหลือบรรเทาทุกข์
- ห้ามผู้กระทำเข้าไปในที่พำนักของครอบครัวหรือเข้าไปใกล้บุคคลในครอบครัว
- กำหนดวิธีการดูแลบุตร

เมื่อกำหนดมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเรียบร้อยแล้ว ให้เสนอมาตรการดังกล่าว ต่อศาลภายใน 48 ชั่วโมง หากศาลเห็นชอบคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ดังกล่าว นั้น ก็ดำเนินการมีคำสั่งให้มาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์มีผลต่อไป หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม จำคุกไม่เกิน 3 เดือนหรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่และศาลมีอำนาจในการออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราว เพื่อเป็นการคุ้มครอง ช่วยเหลือ เยียวยาผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้ทันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ในทางปฏิบัตินั้นพนักงานเจ้าหน้าที่ยังปฏิบัติได้อย่างไม่เป็นขั้นตอน เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจอย่างแท้จริง รวมถึงมีหน้าที่ทับซ้อนกันหลายหน่วยงาน จนทำให้บางครั้งเกิดการประสานงานล่าช้า แต่อย่างไรก็ตามวิธีการบรรเทาทุกข์ตามกฎหมายโดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะเกิดขึ้นได้นั้น จะต้องมีการปฏิบัติตามเงื่อนไขของกฎหมายที่ว่าผู้เสียหายหรือผู้ที่ถูกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว ต้องร้องทุกข์หรือแจ้งเรื่องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน หากไม่ได้ดำเนินการดังกล่าวก่อน พนักงานเจ้าหน้าที่และศาลก็ไม่สามารถ ออกมาตรการในการบรรเทาทุกข์ตามกฎหมายได้ ในกรณีนี้จึงถือว่าบทบัญญัติดังกล่าวของกฎหมายขัดกับเจตนากรรมอัน

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

แท้จริงของกฎหมายที่มุ่งให้ความคุ้มครองผู้ถูกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวและแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัว

มาตรา 11 ในระหว่างการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการ หรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตามมาตรา 10 หรือออกคำสั่งใด ๆ ได้ตามที่เหมาะสม

ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่และศาลในการออกคำสั่ง กำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ ให้แก่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว โดยให้มีอำนาจออกคำสั่งใดๆ ได้เท่าที่จำเป็นและสมควร ซึ่ง รวมถึงการออกคำสั่งห้ามผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัวเข้าไปในที่พำนักของครอบครัวหรือเข้าใกล้ตัว บุคคลใดในครอบครัว แต่การออกคำสั่งๆ ได้เท่าที่จำเป็นและสมควร ไม่มีขอบเขตว่าจะใช้มาตรการใดบ้าง หรือมี หลักเกณฑ์ในการออกมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์อย่างไร หรือมีระยะเวลาหรือข้อจำกัดเพียงใด อาจ ทำให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย และกระทบกระเทือนสิทธิของผู้กระทำ ความรุนแรงเกินสมควร

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาของของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็ก สรุปลงการศึกษาวิจัย ดังนี้

ผลการศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงใน ครอบครัว พ.ศ.2550 มีหลายประการ ได้แก่ กฎหมายยังไม่ครอบคลุมในทุกประเด็นของปัญหาขาดความ ชัดเจน จำเป็นต้องใช้การตีความ และยังคงอาศัยกฎหมายฉบับอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้เกิดปัญหาในการ กำหนดโทษ

ผลการศึกษาปัญหาหลักกฎหมายและข้อจำกัดของกฎหมาย ได้แก่ ปัญหาการได้รับคุ้มครองสิทธิและ สวัสดิภาพ จะต้องมีการร้องทุกข์ เนื่องจากเป็นคดีอันยอมความได้ ความรุนแรงในครอบครัวเกิดขึ้นกับเด็ก แต่การร้อง ทุกข์ของเด็กนั้นจะต้องเป็นผู้แทนโดยชอบธรรม ก็คือ บิดา มารดา ผู้ปกครอง และผู้กระทำ ความรุนแรงใน ครอบครัว ก็เป็นคนเดียวกับผู้ร้องทุกข์ ซึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น ไม่ควรมีการร้องทุกข์ หรืออาจจะเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยหน้าที่เป็นผู้มีอำนาจในการร้องทุกข์แทน ซึ่งการร้องทุกข์อาจจะเป็นการขัดขวางให้เด็ก ได้รับการคุ้มครองสิทธิ

ผลการศึกษาปัญหาระยะเวลาในการบังคับใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการกำหนดมาตรการ หรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกระทำ ความรุนแรง ได้แก่ ไม่ระบุอำนาจการออกคำสั่งใด ๆ นั้นให้ ชัดเจนว่าจำเป็นและสมควรอย่างไร ขอบเขตและมาตรการใดที่จะสามารถนำไปใช้ได้ หรือหลักเกณฑ์ในการ ออกมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์

ข้อเสนอแนะการการวิจัย

1. การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย

จากความไม่ชัดเจนในเรื่องขอบเขตของกฎหมายที่จะนำไปบังคับใช้ ต้องอาศัยการตีความของกฎหมาย เมื่อเกิดการตีความจึงทำให้กฎหมายกลายเป็นปัญหาขึ้น และยกเลิกมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำทารุณในครอบครัว พ.ศ.2550 ทั้งมาตรา ที่กำหนดฐานความผิด โดยระวางโทษจำคุก ไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 6,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ รวมไปถึงการกำหนดให้การกระทำทารุณในครอบครัว โดยให้ความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามมาตรา 295 เป็นความผิดอันยอมความกันได้ และควรจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเฉพาะความทารุณในครอบครัว ไม่ว่าจะเกิดกับเด็ก สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ ออกแบบรูปแบบวิธีปฏิบัติ ขอบเขตความรับผิดชอบ เจ้าหน้าที่เฉพาะด้าน ให้ดำเนินการตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนเสร็จสิ้นกระบวนการ และหากจำเป็นที่จะต้องมีการร้องทุกข์กล่าวโทษ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้มีอำนาจในการพาผู้ถูกกระทำทารุณมาร้องทุกข์กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นกระบวนการยุติธรรม ตำรวจ ศาล อัยการ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ต้องปรับวิธีคิด วิธีการทำงาน เพื่อดำเนินการเรื่องดังกล่าวเป็นการเฉพาะและบทบัญญัติของกฎหมายก็จำเป็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เนื้อหาสาระของกฎหมายสอดคล้องกับเจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้อย่างแท้จริง

2. อำนาจหน้าที่ในการร้องทุกข์

ความทารุณในครอบครัวนั้น ตามมาตรา 4 วรรคสอง ได้ระบุว่า ความทารุณในครอบครัวนั้น เป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295 ให้ความผิดดังกล่าวนี้เป็นความผิดอันยอมความได้ หรือเรียกอีกอย่างว่า ความผิดต่อส่วนตัว ซึ่งอำนาจในการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามมาตรา 121 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กล่าวว่า “ หากเป็นคดีความผิดต่อส่วนตัวต้องมีคำร้องทุกข์ก่อน ” พนักงานสอบสวนจึงจะมีอำนาจในการสอบสวนได้ซึ่งเมื่อความทารุณในครอบครัวที่เกิดขึ้นกับเด็กนั้น การร้องทุกข์นั้น ไม่ควรเป็นของเด็ก และไม่ควรเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของเด็ก เนื่องจากว่า ความทารุณในครอบครัว ก็เกิดจากคนในครอบครัวที่เป็นผู้กระทำต่อเด็ก เด็กซึ่งอยู่ในภาวะพึ่งพิง ก็มีความกลัวว่า เมื่อตนร้องทุกข์ไปแล้ว จะไม่มีโอกาสในการเรียนต่อ ไม่มีคนอุปการะหากผู้กระทำนั้น ได้รับโทษไป เห็นควรว่าอำนาจในการร้องทุกข์นั้น ควรจะเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในแต่ละจังหวัด รวมไปถึงทีมสหวิชาชีพหรือองค์กรคุ้มครองเด็กต่าง ๆ ซึ่งเป็นทีมที่ให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก และมีความพร้อมรวมถึงมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการกระทำทารุณในครอบครัวต่อเด็ก

3. หลักการในการพิจารณาการออกมาตรการและขอบเขตของวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกกระทำทารุณในครอบครัว โดยกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกกระทำทารุณในครอบครัวที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลสามารถออกคำสั่งได้ รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์ในการออกมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ ระยะเวลา และข้อจำกัด ซึ่งเป็นรายละเอียดไว้ในระเบียบกระทรวงการ

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการสอบสวนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 หากมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความรุนแรงเกิดขึ้นและมีแนวโน้มว่าผู้กระทำความรุนแรงจะกระทำซ้ำ ให้มีอำนาจในการออกคำสั่งได้ เช่น

- ห้ามเข้าใกล้เคหสถานของผู้ถูกระทำความรุนแรงอยู่อาศัย หรือสถานที่ที่กำหนดตามระยะห่างและภายในระยะเวลาที่กำหนด

- ห้ามเข้าใกล้ผู้ถูกระทำรุนแรงตามระยะห่างและภายในระยะเวลาที่กำหนด

- ห้ามรบกวน ก่อวุ่น รังความผู้ถูกระทำรุนแรงในครอบครัว

ส่วนการพิจารณาคดีในชั้นศาลควรกำหนดวิธีการ วิธีดำเนินการกระบวนการพิจารณาให้ชัดเจน โดยกำหนดในมาตรา 11 วรรคหนึ่งและวรรคสองว่า “ในระหว่างการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี เมื่อศาลได้สวนพยานทั้งสองฝ่ายแล้วให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตาม มาตรา 10 หรือออกคำสั่งใดๆ ได้ตามที่เห็นสมควร ” โดยควรระบุเวลาที่ใช้เวลาเท่าไร ในการออกคำสั่ง ออกมาตรการ และหากศาลได้รับคำร้องขอแล้วนั้น ให้ทำการไต่สวนโดยมิชักช้า คือ เร็วที่สุด หรือ หากศาลได้รับคำร้องขอแล้ว ให้ทำการไต่สวนภายใน 7 วัน ภายหลังจากได้รับคำร้องขอ เพื่อประโยชน์ต่อผู้ถูกระทำความรุนแรง เนื่องจากจะได้ทราบระยะเวลาที่แน่นอน

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

เอกสารอ้างอิง

- พิพัฒน์ จักรางกูร. (2542). คำอธิบายเรียงตามมาตรา ประมวลกฎหมายอาญาภาค 1 บทบัญญัติทั่วไป กรุงเทพมหานคร : นิติบรรณการ.
- สิริโฉม พรหมโฉม. (2559). การแก้ไขปัญหาคาความรุนแรงในครอบครัวกับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง ผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว, *วารสารจูนิตี*, 13(6), 169-173.
- อเนก อะนั้นทวรรณ. (2562). ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง ในครอบครัว พ.ศ.2550, *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 11(1), 209-231.
- วัชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล. (2545). *กฎหมายคุ้มครองเด็กถูกระทำทารุณกรรมจากผู้ปกครอง*. กรุงเทพฯ :ศาล อุทธรณ์ ภาค 1